

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av 6 § lagen om försök med utbildning på ungdomsstadiet
och med yrkeshögskolor**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Stadgandet i lagen om försök med utbildning på ungdomsstadiet och med yrkeshögskolor som gäller ledningsgruppen för en försöksenhet föreslås bli kompletterat så att ledningsgruppen i tvåspråkiga försöksenheter delas i sektioner

som behandlar finsk- och svenskspråkig utbildning. Syftet med propositionen är att göra det möjligt att bilda tvåspråkiga försöksenheter.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt sedan riksdagen har godkänt det.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

Med den försöksverksamhet som avses i lagen om försök med utbildning på ungdomsstadiet och med yrkeshögskolor, nedan försökslagen, är avsikten att speciellt genom att utnyttja samverkan mellan läroanstalter komma på metoder att utveckla utbildningen efter grundskolan. Inom utbildningen på ungdomsstadiet bildar enligt huvudregeln ett flertal yrkesläroanstalter och gymnasier en försöksenhet, där de studerande har möjlighet att slutföra studier vid flera läroanstalter. Inom försöken med yrkeshögskolor är det enligt huvudregeln ett flertal yrkesläroanstalter på institutnivå och på högre nivå som bildar en försöksenhet som kallas temporär yrkeshögskola, där studierna utvecklas till utbildningsprogram som leder till yrkeshögskoleexamina.

Statsrådet har beviljat försökstillstånd åt 16 försöksenheter för utbildning på ungdomsstadiet, till vilka hör sammanlagt 142 läroanstalter och åt 22 temporära yrkeshögskolor, till vilka hör sammanlagt 85 läroanstalter.

Både försöksenheterna på ungdomsstadiet och de temporära yrkeshögskolorna är enheter som antingen ordnar utbildning på finska eller

svenska, eftersom man vid beredningen av försökslagstiftningen ansåg det vara ändamålsenligt att administrativt differentiera försöksenheterna enligt undervisningsspråk. Därför intogs i förordningen om försök med utbildning på ungdomsstadiet och med yrkeshögskolor (392/91), nedan försöksförordningen, ett stadgande om att försöksplanerna utarbetas så att undervisningsspråket vid samma försöksenhet är finska eller svenska. Det slutliga syftet med stadgandet var att trygga ställningen för den språkgrupp som var i minoritet, inte att i sig hindra samarbete över språkgränserna.

Yrkesläroanstalterna, gymnasierna och deras huvudmän har såväl i försöken med utbildning på ungdomsstadiet och med yrkeshögskolor förberett även sådana försöksprojekt och lämnat in ansökningar om försökstillstånd som innebär att tvåspråkiga försöksenheter skall bildas. Tvåspråkiga försöksenheter skulle för de studerande öppna nya studiemöjligheter över språkgränserna och skulle sålunda stödja läroanstalternas internationalisering. Därför bör det vara möjligt att bilda tvåspråkiga försöksenheter. Även i ett sådant fall bör en försöksenhet till sin interna administration fungera så att statusen för de båda språkgrupperna ordnas jämlit så att den mindre språkgrup-

pen inte administrativt hamnar i en minoritetsställning. Motsvarande arrangemang har vidtagits genom lagen om kommunernas undervisningsförvaltning (706/92) i fråga om undervisningsförvaltningen i tvåspråkiga kommuner.

Med anledning av det framförda föreslås att 6 § i försökslagen som gäller ledningsgruppen för försöket kompletteras genom att till paragrafen fogas ett nytt 4 mom., enligt vilket ledningsgruppen i en tvåspråkig försöksenhet delas i en finskspråkig och en svenskspråkig sektion, som på det sätt som anges i instruktionen utövar ledningsgruppens befogenheter. Därför bör i ledningsgruppens sammansättning bägge språkgrupper vara jämlikt företrädda. Samtidigt föreslås att 6 § 1 mom. ändras så att det motsvarar stadgandet i lagen om kommunernas undervisningsförvaltning om förvaltningen av det kommunala undervisningsväsendet.

2. Propositionens verkningar

Propositionen har inga direkta ekonomiska verkningar.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid undervisningsministeriet. Om propositionsutkastet har överläggningar förts med Finlands Kommunförbund.

4. Närmare stadganden

Avsikten är att stadgandet i 26 § i försöksförordningen om att försöksplanerna uppgörs så att undervisningsspråket inom samma försöksenhet är finska eller svenska skall upphävas.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt sedan riksdagen har godkänt den.

Med anledning av det anförda föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 6 § lagen om försök med utbildning på ungdomsstadiet och med yrkeshögskolor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 22 februari 1991 om försök med utbildning på ungdomsstadiet och med yrkeshögskolor (391/91) 6 § 1 mom. och fogas till 6 § ett nytt 4 mom., som följer:

6 §

Ledningsgrupp för försöket

Huvudmännen för läroanstalterna inom en försöksenhet tillsätter en ledningsgrupp för ledningen av försöket och förvaltningen av försöksenheten. Om ledningsgruppens uppgifter och överföring av befogenheter från det kollegiala organ som avses i 2 § lagen om kommunernas undervisningsförvaltning (706/92) till ledningsgruppen stadgas genom förordning och bestäms med stöd av den i instruktionen.

Om till en försöksenhet hör läroanstalter som meddelar undervisning på finska och på svenska, delas ledningsgruppen i en finskspråkig och en svenskspråkig sektion. Sektionerna utövar inom sitt verksamhetsområde ledningsgruppens beslutanderätt enligt vad som närmare bestäms i instruktionen. I sammansättningen av ledningsgruppen vid en tvåspråkig försöksenhet skall jämlikt hänsyn tas till att bägge språkgrupper företräds enligt vad som stadgas i 2 mom.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Helsingfors den 29 oktober 1993

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Undervisningsminister *Riitta Uosukainen*

Lag

om ändring av 6 § lagen om försök med utbildning på ungdomsstadiet och med yrkeshögskolor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 22 februari 1991 om försök med utbildning på ungdomsstadiet och med yrkeshögskolor (391/91) 6 § i mom. och fogas till 6 § ett nytt 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

6 §

Ledningsgrupp för försöket

Huvudmännen för läroanstalterna inom en försöksenhet tillsätter en ledningsgrupp för ledningen av försöket och förvaltningen av försöksenheten. Om ledningsgruppens uppgifter och överföring av befogenheter från läroanstalternas direktioner och *kommunens skollnämnd* på ledningsgruppen stadgas genom förordning och bestäms med stöd av den i instruktionen.

Föreslagen lydelse

6 §

Ledningsgrupp för försöket

Huvudmännen för läroanstalterna inom en försöksenhet tillsätter en ledningsgrupp för ledningen av försöket och förvaltningen av försöksenheten. Om ledningsgruppens uppgifter och överföring av befogenheter från *det kollegiala organ som avses i 2 § lagen om kommunernas undervisningsförvaltning (706/92)* till ledningsgruppen stadgas genom förordning och bestäms med stöd av den i instruktionen.

Om till en försöksenhet hör läroanstalter som meddelar undervisning på finska och på svenska, delas ledningsgruppen i en finskspråkig och en svenskspråkig sektion. Sektionerna utövar inom sitt verksamhetsområde ledningsgruppens beslutanderätt enligt vad som närmare bestäms i instruktionen. I sammansättningen av ledningsgruppen vid en tvåspråkig försöksenhet skall jämlikt hänsyn tas till att bägge språkgrupper företräds enligt vad som stadgas i 2 mom.

Denna lag träder i kraft den
199 .